

تقدیم به دکتر محمد عطاران، استاد
دانشگاه خوارزمی، به پاس فعالیت‌ها،
برگزاری کارگاه‌ها و تحقیقات در حوزه
تلفیق فناوری با آموزش و پرورش

مقدمه‌ای بر ترجمه

هنگامی که ترجمه این کتاب در سال 1391 آغاز شد، حدود 450 کلاس در استان کردستان به وایت‌برد هوشمند، اینترنت، رایانه و ویدئوپروژکتور مجهز بودند، که البته در سال 1393 تعدادشان به 1800 کلاس رسید. در همان سال (1391)، مسئولان آموزش و پرورش در شورای آموزش و پرورش استان کردستان اعلام کردند که این روند تا سال بعد 50% رشد کمی خواهد داشت و تا 1000 مدرسه امکانات فوق را دریافت خواهند کرد.¹ این آمار دو سؤال اساسی را پیش می‌کشد:

1) آیا معلمان و مدرسان، که حداقل امکانات تدریس آنلاین برای آنها فراهم شده است، میل و توانایی استفاده از ابزارهای تدریس آنلاین را دارند؟ حداقل با استناد به پنج تحقیقی که درباره تدریس آنلاین در استان کردستان انجام شده است، پاسخ این سؤال منفی است.

2) آیا در سال‌های آتی سرعت ورود فناوری‌های آنلاین به مدارس کشور ما سیر صعودی پیدا می‌کند؟ حداقل، تجربه کشورهای پیشرفته نشان می‌دهد که حرکت به سمت آموزش‌های تلفیقی یا هایبرید (نیمه‌زنده و نیمه‌آنلاین) در اغلب مدارس و دانشگاه‌ها رشد فزاینده‌ای خواهد یافت و این موج در کشورهای در حال توسعه نیز قابل‌مشاهده است.

طرح این دو سؤال و اندیشیدن به پاسخ‌های آنها از این لحاظ برای دست‌اندرکاران تعلیم و تربیت کشور ما اهمیت دارد که ویژگی‌های آموزش‌های مبتنی بر اینترنت هم مسائل مالی آموزش و پرورش و آموزش عالی، و البته مسئله رشد انبوه جمعیت دانشجویی و دانش‌آموزی (بیش از 16 میلیون نفر) را حل می‌کند و هم راهی است برای رشد سریع کمی و کیفی در حوزه تعلیم و تربیت به معنای عام. اگرچه سرعت و هزینه‌های اندک آموزش و یادگیری آنلاین بر کسی پوشیده نیست، استفاده درست از ابزارهای آنلاین مستلزم آموزش معلمان، استادان و کارشناسان در سطوح آموزش و پرورش عمومی و آموزش عالی است.

کتاب *ابزارهایی برای موفقیت در تدریس آنلاین*، نوشته لیزا داوولی، دانشیار و رئیس دانشکده تکنولوژی آموزشی دانشگاه ایالتی بویس و بنیان‌گذار و مدیر مرکز مربیان آنلاین، کتابی جامع و ساده برای ورود مدرسان و دانشجویان به جهان به شدت در حال تغییر تدریس آنلاین است. این کتاب جوانب نظری و عملی تدریس آنلاین را به خوبی مورد تفحص قرار می‌دهد و بیشتر کتابی کاربردی است که تجارب آموزشی نویسنده را با زبانی ساده برای خواننده بازگو می‌کند. حتی خوانندگان مبتدی نیز به راحتی می‌توانند، به طور خودآموز، با پیگیری دستورالعمل‌های کتاب، بر فرهنگ، ادبیات و کاربرد ابزارهای آموزش و یادگیری آنلاین مسلط شوند. مطالعه عمیق هر ده فصل کتاب، پیگیری دستورالعمل‌ها و استفاده از ابزارها و رجوع به منابع آنلاین ذکرشده در آخر هر فصل کلید درک بهتر مطالب این کتاب است.

¹ منبع: مشاهدات مستقیم مترجم (دکتر م. قادری)

و اما توضیحی درباره ترجمه اصطلاحات رایانه‌ای و اینترنتی: با توجه به اینکه بسیاری از دانش‌آموزان و دانشجویان مخاطب این کتاب، اصطلاحات رایانه‌ای را به همان صورت انگلیسی به کار می‌برند، در این کتاب معادل‌ها یا مفاهیم فارسی برخی از اصطلاحات در پانوشت ذکر شده و در متن، تلفظ متداول درج گردیده است (مانند: آنلاین، لاگین، چت، کلیک کردن، کپی کردن، ایمیل، وایت‌برد، ...). این روش به خواننده کمک می‌کند هم با برابرنهاد فارسی هر اصطلاح، و هم با شکل متداول‌تر آن در متون این حوزه آشنا شود و در ضمن برای یک مفهوم، یک مصداق آوایی در ذهنش داشته باشد و به این ترتیب از تحمیل اضافه‌بار ذهنی پرهیز می‌شود. در معرفی برابرنهادهای فارسی نیز غالباً در درجه اول، از واژه‌های مصوب «فرهنگستان زبان و ادب فارسی»، و نیز از فرهنگ لغات و اصطلاحات کامپیوتر، تألیف سیدمحسن سائسی (1384، انتشارات سائسی) برای معرفی بیشتر آنها استفاده شد.

از خانم‌ها پروین حشمتی‌وحید و نسرین حبیبی، دانش‌آموختگان رشته «مدیریت آموزشی» دانشگاه کردستان، نیز برای همکاری در ترجمه کتاب سپاسگزاریم. قدردان زحمات تمامی مدیران و دست‌اندرکاران سازمان «سمت» هستیم، و به ویژه از خانم زهرا گودرزی، کارشناس محترم گروه علوم تربیتی که با محبت فراوان امور پژوهشی کتاب را پیگیری کردند، و از خانم مژگان امیری پریان که با دقت و ظرافت بسیار، زحمت نمونه‌خوانی و کنترل نهایی متن را بر عهده داشتند متشکریم. از خلاقیت هنری گرافیکست کتاب، خانم معصومه‌سادات رسولزاده، و نیز از شکیبایی و کاردانی خانم محبوبه محمدی که به ترتیب، در طراحی شکل‌ها، و صفحه‌آرایی نهایی کتاب نقش مؤثری داشتند سپاسگزاری می‌کنیم.

بی‌تردید، اعتلای هر کتابی به نقد و نظر خوانندگان وابسته است. امید است با اظهارنظرها و پیشنهادهای شما بتوانیم راه مطالعه و یادگیری را برای آیندگان هموارتر کنیم.

دکتر مصطفی قادری

استادیار رشته مطالعات برنامه

درسی

دانشگاه کردستان

mostafa_ghaderi@yahoo.com

m.ghaderi@uok.ac.ir

و

مریم جابر، کارشناس ارشد زبان‌شناسی

jaber@samt.ac.ir

پیشگفتار نویسنده

پس می‌خواهید مدرس آنلاین² موفقی شوید - انگیزه شما ستودنی است! فقط عده کمی از افراد طبیعتاً و ذاتاً مدرس‌های برجسته‌ای هستند. باقی ما سال‌های متعددی را صرف می‌کنیم تا بر حرفه تدریس تسلط یابیم، مطالب بیشتری را

فراگیریم، بر کار خود تأمل کنیم و فنون و راهبردهای جدیدی را به کار بگیریم که برخی از آنها در مقایسه با برخی دیگر موفقیت‌آمیزتر بوده‌اند. شما چه در دبیرستان یا دانشگاه مشغول تدریس آنلاین باشید چه مشغول طراحی مواد آموزشی یک دوره یادگیری الکترونیکی³ باشید، این کتاب در هر حال شما را یاری خواهد کرد تا در کارتان موفق‌تر عمل کنید. از نتایج پژوهشی و تجارب عملی خویش درمی‌یابیم که مدرس آنلاین موفق خصلت‌های بسیاری دارد. پاره‌ای از این خصلت‌ها عبارت‌اند از: نظم، ارائه بازخورد سریع به دانشجویان، درک جنبه‌های فنی محیط یادگیری آنلاین، توانایی هدایت صحیح دانشجویانی که در پی کمک‌های فنی هستند و تسهیل یادگیری فردی و گروهی به جای سخنرانی صرف.

مدرسان آنلاین بیش از پیش به تسهیل‌کنندگان یادگیری بدل می‌شوند. این نقش برای خیل عظیمی از مدرسان که سابقاً شیوه سخنرانی و امتحان گرفتن را به کار می‌بردند، نقش تازه‌ای است. عده‌ای از شما در گذشته در کلاس‌های زنده⁴ نیز تسهیل‌کننده یادگیری بوده‌اید و هم‌اکنون نمی‌دانید که چگونه می‌توان آن شکل از آموزش را به محیط آنلاین منتقل کرد. این کتاب بر مبنای این اندیشه تدوین شده است که آموزش توأم با موفقیت عبارت است از ایجاد تسهیلات برای دانشجویان در دستیابی آنها به اهداف یادگیری و درگیر ساختن⁵ و توانمند کردن⁶ آنها به یادگیری مادام‌العمر. درک مزیت‌ها و کاستی‌های هر یک از ابزارهای یادگیری آنلاین و فهم این موضوع که هر یک از این ابزارها چگونه می‌توانند موجب موفقیت شما در دستیابی به اهداف یادگیری خاصی شوند، به شما امکان می‌دهد که مدرس آنلاین برجسته‌ای شوید.

کتاب‌های بسیار دیگری وجود دارند که به معرفی کلی تدریس آنلاین پرداخته‌اند (برای مثال: البام، مک‌این‌تایر و اسمیت،⁷ 2002؛ کو و راسن،⁸ 2004؛ پالاف و پرات،⁹ 2001). این در حالی است که کتاب پیش رو از معرفی عمومی تدریس آنلاین فراتر می‌رود و روی فهم عمیق کاربرد مؤثر ابزارهای فناوریانه در محیط یادگیری آنلاین تأکید می‌کند. ابزارهای مورد بحث در کتاب ممکن است بخشی از یک «سامانه مدیریت یادگیری»¹⁰ باشند یا نباشند، این ابزارها عبارت‌اند از چت،¹¹ انجمن بحث،¹² ایمیل،¹³ وایت‌برد¹⁴ [هوشمند]، ابزارهای سنجش¹⁵ و آزمون، ویدئوکنفرانس،¹⁶

3. e-learning

4. live classrooms: کلاس‌های آموزش مستقیم به روش سنتی، نه تدریس آنلاین

5. engage

6. empower

7. Elbaum, McIntyre and Smith

8. Ko and Rossen

9. Palloff and Pratt

10. Learning Management System: این سامانه‌ها فرایند آموزش الکترونیکی را از ابتدا تا انتها ثبت می‌کنند و می‌توانند «برون مؤسسه‌ای» یا «درون مؤسسه‌ای» باشند. سامانه درون مؤسسه‌ای به نوعی از «سامانه‌های مدیریت یادگیری» آنلاین گفته می‌شود که مؤسسه آموزشی به شکل اختصاصی برای امور آموزشی خود ایجاد کرده است. سامانه‌های برون مؤسسه‌ای مانند Blackboard، WebCT، و eCollege سامانه‌هایی هستند که در خارج از مؤسسه آموزشی (مدرسه یا دانشگاه) به صورت رایگان (استفاده محدود تا 90 روز) یا با پرداخت هزینه‌های معینی قابل استفاده هستند. در جاهایی که اصلاً چنین سامانه‌هایی برای مدیریت یادگیری یا وجود ندارد یا تعداد آن اندک است، مدرسان می‌توانند از ابزارهای رایگان دیگری که در پایان هر فصل معرفی شده‌اند استفاده کنند - م.

11. chat: گفت‌وگوی دو یا چند نفر در اینترنت (فصل ششم).

12. discussion forum (فصل چهارم)

13. email: نامه الکترونیکی (فصل سوم)

14. whiteboard (فصل هفتم)

15. survey: (فصل هشتم)

وبلاگ¹⁷ و ویکی¹⁸ پیام فوری¹⁹ و گروه‌های کوچک یادگیری. هدف ما در این کتاب کمک به شماست تا کاستی‌ها و مزیت‌های پداگوژیکی ابزارهای فناوری مختلف را درک کنید و روش کاربرد آنها را در تسهیل یادگیری آنلاین بیاموزید؛ ما قصد نداریم که جزئیات نحوه کاربرد برخی از «سامانه‌های مدیریت یادگیری» مانند eCollegeTM، BlackboardTM یا Desire2LearnTM را آموزش دهیم. این کتاب به ویژه برای مدرسانی که در سطح دبیرستان یا دانشگاه مشغول آموزش هستند مفید است. از آنجا که راهبردهای این کتاب بر ایجاد روابط مستقیم یادگیری میان مدرسان، دانشجویان و هم‌کلاسی‌ها متمرکز هستند ممکن است برای آموزگاران آنلاین دوره ابتدایی که غالباً به صورت رو-رو-در-رو با والدین و دانش‌آموزان سروکار دارند چندان مناسب نباشد، گرچه مفاهیم کتاب به یقین می‌توانند برای کار با والدین در محیط‌های مجازی مفید واقع شوند. تمرین‌ها و مثال‌های مورد بحث به سادگی به پایه‌های تحصیلی یا موضوعات درسی گوناگون قابل تعمیم و تعدیل هستند.

مزیت‌ها و کاستی‌های هر ابزار به صورت مفصل مورد بحث قرار گرفته‌اند و مدرسان می‌آموزند که مزیت‌های هر ابزار خاص را با اهداف یادگیری موردنظرشان در یک دوره آموزشی مطابقت دهند. مثال‌های متعددی برای اهداف درسی و فعالیت‌های یادگیری آنلاین ارائه شده است تا به دانشجو در درک عمیق امکانات هر یک از ابزارهای آنلاین کمک کند. بدین ترتیب، در بلندمدت خواهید توانست برنامه درسی موردنظران را به مرور تنظیم کنید، زیرا با گزینه‌های گوناگون ابزارهای آنلاین آشنا می‌شوید و می‌دانید که هر ابزار برای رسیدن به کدام هدف یادگیری مناسب است. نکته آخر اینکه، هر فصل شامل یک طرح درسی²⁰ نمونه می‌شود که نشان می‌دهد چگونه می‌توان از ابزار موردنظر در آن فصل برای یادگیری استفاده کرد. این ایده‌ها و فعالیت‌ها پیشنهادهایی آزموده‌شده و واقعی را برای خلق یک محیط آنلاین فراهم می‌کنند، محیطی که دانشجویان را برای رسیدن به موفقیت هدایت و ترغیب می‌کند. با این توصیف، موفقیت دانشجویان شما در یادگیری یعنی موفقیت شما در تدریس.

در فصل اول، روندهای اجتماعی و سیاسی‌ای را که موجب تعدیل در یادگیری آنلاین می‌شوند و نیز این نکته را که مدرس آنلاین موفق به چه معناست به طور کلی بررسی می‌کنیم. در کانون این هدف، مفاهیم «درگیر ساختن» دانشجویان و «توانمند کردن» آنها برای یادگیری مادام‌العمر قرار دارد. امروزه اصطلاحات «درگیر ساختن»، «توانمند کردن» و «یادگیری مادام‌العمر» وارد اصطلاحات تخصصی تعلیم و تربیت شده‌اند. درگیر ساختن و توانمند کردن دانشجویان به چه معناست؟ آیا وقتی دانشجویان حس می‌کنند که درگیر یادگیری شده‌اند پاسخ‌های شناختی، عاطفی و رفتاری خاصی را بروز می‌دهند؟ آیا لازم است که دانشجویان برای یادگیری مادام‌العمر توانمند شوند؟ چرا؟ چگونه نوآوری‌های فناوری‌ها در جامعه ما ایجاد می‌کنند که برای یادگیری مادام‌العمر توانمند شویم؟ در پاسخ به این سؤالات به بررسی اصلی خواهیم پرداخت که در ابتدا مطرح کردیم و آن اصل این بود که مطابقت دادن تکالیف موجود در اهداف یادگیری با مزیت‌های ابزارها و فعالیت‌های آنلاین مناسب، برای موفقیت در آموزش و یادگیری ضرورت دارد. ما به موفقیت شما در مقام مدرس تأکید داریم. به طور کلی، فصل اول شامل چارچوبی است که شما را یاری خواهد کرد در مقام مدرس در سرتاسر زندگی حرفه‌ای خود موفق باشید.

فصل دوم، وارد بحث‌های مربوط به ابزارهای یادگیری آنلاین، و به ویژه فضاهای محتوا²¹ می‌شود. «فضاهای

16. video conferencing: کنفرانس ویدئویی، همایش تصویری (فصل هفتم)

17. web log /weblog: بلاگ، وب‌نوشت

18. wiki (فصل نهم)

19. instant messaging (IM)

20. lesson plan

21. content areas

محتوا» بخشی از یک «سامانه مدیریت یادگیری» است مشتمل بر: پوشه‌هایی برای برنامه درسی²² کلاس، طرح درسی، تکالیف هفتگی، سندهای مربوط به دوره آموزشی و جزوه‌ها، اسلایدها و سایر امکانات چندرسانه‌ای، اطلاعات مربوط به تماس با مدرس و محتوای درس که ممکن است خود مدرس یا افراد دیگر آن را تهیه کرده باشند. مزیت اصلی «فضاهای محتوا» سازمان‌دهی اطلاعات برای دانشجو و مدرس است. سازمان‌دهی اطلاعات برای ایجاد کلاس آنلاینی که دانشجویان در آن احساس موفقیت کنند بسیار ضروری است. دوره آموزشی‌ای که به خوبی سازمان یافته باشد موجب می‌شود تا دانشجویان الگویی دیداری برای تفکر درباره سازمان‌دهی دوره و محتوای درسی آن داشته باشند. این الگوی دیداری موجب یادسپاری بلندمدت دانش در ذهن دانشجویان می‌شود. در دوره‌ای که به خوبی سازمان‌دهی شده باشد به جای آنکه زمان برای کشف چگونگی عملکرد دوره تلف شود، صرف خود یادگیری می‌گردد. اطلاعات سازمان‌دهی نشده، چندنسخه‌ای شدن سندها، دستورات مبهم درباره محل رجوع یا ارسال تکالیف درسی همگی موجب می‌شوند دانشجویان احساس خستگی کنند و به سختی بتوانند بر یادگیری متمرکز شوند.

فصل سوم، درباره مزیت‌ها و کاستی‌های یکی از رایج‌ترین ابزارهای مورد استفاده در یادگیری آنلاین، یعنی ایمیل، بحث می‌کند. مزیت واقعی ایمیل این است که رابطه میان مدرس و دانشجو را ارتقا می‌دهد. مدرسانی که خردمندانه و به طور پیوسته از ایمیل استفاده می‌کنند، حس مرتبط بودن [با اعضای] شبکه‌های اجتماعی مجازی بزرگ‌تر را گسترش می‌دهند. استفاده از ایمیل برای ارائه بازخورد، برقراری ارتباط نزدیک و پاسخ‌دهی به موقع به سؤال‌ها غالباً این مسئله دانشجویان را که «آیا کسی آن سوی خط حضور دارد؟» رفع می‌کند.

فصل چهارم، بحث مفصلی را درباره انجمن‌های بحث مطرح می‌کند. انجمن‌های بحث، از همان آغاز یادگیری آنلاین، سازوکار مرجحی برای ارتباطات ناهم‌زمان تمامی اعضای کلاس محسوب می‌شد. مزیت‌های انجمن‌های بحث بسیار است. ماهیت ناهم‌زمان انجمن‌های بحث فرصت تفکر عمیق را در طی زمان فراهم می‌سازد. این انجمن‌ها با ایجاد فرصت برای گفت‌وگو درباره مفاهیم دوره آموزشی، و با فراهم کردن امکان تعامل و بازخورد در بین هم‌کلاسی‌ها و نشان دادن بازخورد مدرس به همه دانشجویان حس حضور در یک اجتماع را برای آنها فراهم می‌کنند و نیز نمونه‌ای از پرتفردارترین مزیت یادگیری آنلاین را ارائه می‌کنند: ماهیت همه‌جایی، همه‌مکانی و همه‌زمانی بودن آن.

فصل پنجم، توانایی استفاده از گروه‌های کوچک²³ را در کلاس‌های آنلاین بررسی می‌کند. مؤلفه «گروه‌ها» که در بسیاری از «سامانه‌های مدیریت یادگیری» ارائه می‌شود به مدرس اجازه می‌دهد دانشجویان را در گروه‌هایی با اندازه‌های گوناگون سازمان دهد و برای هر گروه ابزارهای مستقلی مانند چت، صندوق مراسلات،²⁴ ایمیل و صفحه بحث²⁵ فراهم کند. مدرسان می‌توانند دانشجویان را به روش‌های مختلف و با اهداف گوناگون گروه‌بندی کنند. معمولاً گروه‌ها بر اساس علایق یا تخصص مشترک سازمان داده می‌شوند. برای مثال، مدرس می‌تواند در کلاس‌ها یا درس‌های مختلف گروه‌های متعددی را به منظور همکاری درسی تشکیل دهد. دانشجویان را بر اساس منطقه زمانی²⁶ جغرافیایی یا عادت‌های کاری هم می‌توان گروه‌بندی کرد. (مثلاً ممکن است برخی از دانشجویان مایل باشند تکالیفشان را زود تحویل دهند.) موفق‌ترین گروه‌های یادگیری آنلاین طبعاً هدفمند هستند و مدرس‌ها دارند که با رهنمون‌ها و مهلت‌های مشخص به تعامل‌هایشان نظم داده است. محاسن گروه‌های کوچک آنلاین شبیه به محاسن همان گروه‌های مشارکتی²⁷ کلاس‌های معمولی است. گروه‌های کوچک دارای ساختار مناسب می‌توانند روابط

22. syllabus

23. small groups

24. dropbox

25. discussion board

26. time zone

27. cooperative groups

محکم‌تری را بین تک‌تک هم‌کلاسی‌ها، و نیز حس گسترده‌تری از مرتبط بودن با کلاس را در سراسر دوره آموزشی ایجاد کنند. این گروه‌ها همچنین می‌توانند باعث رشد مهارت‌های فردی دانشجو شوند زیرا محیط کوچک‌تری برای او فراهم می‌کنند که در آن، کارها و دستاوردهایش مورد بحث قرار می‌گیرد.

فصل ششم، مزیت‌های چت و پیام فوری را، که برای برقراری ارتباط هم‌زمان به کار می‌روند، بررسی می‌کند. چت، در صورت استفاده صحیح، می‌تواند ابزار فوق‌العاده‌ای برای ارتقای فهم عمیق یک موضوع باشد، و نیز به ایجاد حس مرتبط بودن با اعضای کلاس کمک می‌کند. برعکس، چت‌هایی که ساختار ضعیفی دارند یا تسهیل شده‌اند تأثیر منفی دارند و دانشجویان را از کاربرد چت در فرایند یادگیری باز می‌دارند. نوجوانان و بسیاری از بزرگسالان بیش از پیش از پیام فوری به عنوان ابزاری روزانه برای برقراری ارتباط با هم‌کلاسی‌هایشان استفاده می‌کنند. این مزیت را می‌توان به کلاس‌های آنلاین منتقل کرد، به شرط آنکه مدرسان برای کاربرد مؤثر این ابزار تخصص لازم را داشته باشند. استفاده از پیام فوری دسترسی آنی به مدرس را برای پاسخگویی به سؤالات و بحث درباره تکالیف درسی امکان‌پذیر می‌سازد. این دسترسی آنی به مدرس می‌تواند اضطراب دانشجویانی را که می‌کوشند تکلیف درسی خود را در زمانی معین کامل کنند، کاهش دهد. اما تاکنون وضع برعکس بوده: ما (مدرس‌ها) از پیام فوری برای پرسیدن یک سؤال فوری یا فقط برای «برقراری رابطه» با آنها استفاده کرده‌ایم.

فصل هفتم، در ادامه بررسی ابزارهای هم‌زمان، نگاهی به ویدئوکنفرانس و فضاهای وایت‌برد انداخته است. ویدئوکنفرانس نوعی چت پیشرفته است و شامل صدا و تصویر مدرس و دانشجو، یک کادر متنی برای چت کردن و ارسال پیام‌های خصوصی در طول چت، به اشتراک گذاشتن فایل، نظرسنجی، و یک فضای وایت‌برد قابل استفاده برای اهداف متعدد می‌شود. در محیط وایت‌برد، مدرس یا دانشجو می‌تواند صفحات نمایشی تعاملی،²⁸ اطلاعات گرافیکی مانند طرح‌ها، فکری‌پراکنی،²⁹ اسلایدها یا معادلات ریاضی را ارائه کند. وایت‌بردها امکاناتی برای به اشتراک گذاشتن نرم‌افزارهای کاربردی³⁰ دارند و مجهز به پنجره‌های مرورگر³¹ برای نمایش صفحات وب در طول چت هستند. غالباً در سکوی³² ویدئوکنفرانس امکان ضبط جلسات وجود دارد، که امتیاز بسیار سودمندی است. از جمله مزیت‌های ویدئوکنفرانس عبارت‌اند از: امکان فکری‌پراکنی در گروه‌های دو یا چند نفره، استفاده از اتاق خارجی³³ برای مباحثه [خصوصی] گروه‌های کوچک، نمایش صفحات وب برای مباحثه هم‌زمان، ایجاد چندرسانه‌ای‌هایی که بحث‌ها را غنی‌تر و حفظ بلندمدت مفاهیم را تقویت می‌کنند، و قابلیت مشاهده عملکرد مدرس در هنگام تشریح معادلات ریاضی پیچیده. روان‌شناسی شناختی نشان داده است که توانایی استفاده از تصاویر دیداری مرتبط با متن درسی عاملی کلیدی در ارتقای رشد طرحواره شناختی ما از موضوعی کلی است (گانیه، یکوویچ و یکوویچ، 1993). کاستی‌های ویدئوکنفرانس عبارت‌اند از: صرف زمان برای آموزش نحوه استفاده مؤثر از آن به دانشجویان، کند بودن نمایش صفحات برای دانشجویانی که با خط تلفنی³⁴ به اینترنت متصل می‌شوند، کیفیت پایین صدا و تصویر به دلیل کاربرد وب‌بین³⁵ های قدیمی، یا عدم دسترسی به ویدئوکنفرانس به دلیل دیوارهای امنیتی (فایروال‌ها)³⁶. این عوامل فنی غالباً مانع از کاربرد مؤثر ویدئوکنفرانس می‌شوند.

28.interactive displays

29.brainstorming

30.applications

31.browser windows

32.platform: استاندارد برای سخت‌افزار یک سیستم رایانه‌ای که معین می‌کند آن سیستم چه نوع نرم‌افزاری را می‌تواند اجرا کند

(www.oxforddictionaries.com); پلتفرم - و.

33.breakout room

34.dial-up

35.webcam

36.firewalls

فصل هشتم، به بررسی انواع ابزارهای ارزشیابی³⁷ و سنجش موجود در «سامانه‌های مدیریت یادگیری»، و محیط آنلاین پرداخته است. ما دریافته‌ایم که امروزه بیشتر ابزارهای ارزشیابی «سامانه‌های مدیریت یادگیری» محدودیت‌های متعددی دارند و بسیاری از آنها صرفاً روی آزمون‌های چندگزینه‌ای یا آزمون‌های تشریحی³⁸ تمرکز کرده‌اند. آن نوع ارزشیابی‌ها اگرچه در برخی از حوزه‌های آموزشی سودمند هستند، اما برای مدرسانی که می‌کوشند دانشجویان را در فرایند یادگیری درگیر و توانمند کنند، بازخورد محدودی فراهم می‌سازند. ارزشیابی عنصری اساسی در چرخه یادگیری است و از این بابت، مدرسان به انواع گوناگون ارزشیابی به منظور تسهیل اهداف یادگیری برای دانشجویان خود نیازمندند. در اینجا ما علاوه بر اینکه کاربرد بالقوه ابزارهای ارزشیابی موجود در «سامانه‌های مدیریت یادگیری» را تشریح می‌کنیم، گزینه‌های دیگر ارزشیابی در کلاس‌های آنلاین را، که از ابزارهای دیگر یادگیری آنلاین استفاده می‌کنند، مرور می‌کنیم. برای مثال، بازخورد ساختارمند هم‌کلاسی‌ها در انجمن‌های بحث نوعی ارزشیابی تکوینی³⁹ به شمار می‌آید که دانشجویان را در ساخت دانش توانمند می‌کند. همچنین، انواع مختلف ارزشیابی مانند خودارزیابی،⁴⁰ ارزیابی از طریق هم‌کلاسی‌ها،⁴¹ ارزیابی دانشجو، برنامه‌دستی و ارزیابی خود مدرس در کلاس آنلاین را بررسی خواهیم کرد.

فصل نهم، به کاربرد وبلاگ‌ها و ویکی‌ها به عنوان بخشی از تدریس آنلاین اشاره دارد. هرچند اغلب «سامانه‌های مدیریت یادگیری» کنونی ابزارهایی برای وبلاگ و ویکی ندارند، این دو ابزار در این دو سال اخیر [از سال 2005] مورد استفاده عموم قرار گرفته‌اند و ما هم اکنون شاهد گسترش کاربردهای آنها به محیط‌های آموزشی هستیم. وبلاگ‌ها و ویکی‌ها برای هر دانشجو یک انجمن جهانی را برای انتشار اندیشه‌ها و نوشته‌هایش فراهم می‌سازند و دانش پایه‌ای او را گسترش می‌دهند. بدین ترتیب، وبلاگ‌ها غالباً به روی نظر⁴²‌های کاربران بیرون از کلاس گشوده هستند، و ویکی نیز این امکان را دارد که توسط کاربران بیرونی ویرایش و بسط داده شود. یکی از مزیت‌های بسیار پرترفدار وبلاگ‌ها و ویکی‌ها این است که مهارت نویسندگی افراد را افزایش می‌دهد. برخلاف انجمن‌های بحث که ممکن است تفکر را در قالبی سلسله‌مراتبی محدود کند، در وبلاگ، هر دانشجو می‌تواند محتوا را خودش آن‌گونه که می‌خواهد هدایت کند. در واقع، دانشجو درباره‌ی موضوعی که می‌نویسد متخصص می‌شود. این امر باعث تقویت مهارت‌های تفکر در سطوح عالی‌تر می‌شود، چون دانشجو دانش خود را به مرور قوام می‌بخشد. مزیت دیگر وبلاگ آن است که در آن آثار دانشجویان بدون مواجهه با محدودیت‌های چاپ و نشر، منتشر می‌گردد. وبلاگ‌ها نوشته‌های آنان را در معرض دید جهانی قرار می‌دهند و از این رو، دانشجویان را به شهروندانی جهانی بدل می‌سازند. سرانجام، در فصل دهم ایده‌ی یادگیری کاربرد تلفیقی چند ابزار را در تدریس آنلاین بررسی می‌کنیم و با ذکر نمونه‌هایی نشان می‌دهیم که در چه مواردی کاربرد مجموعه‌ای از ابزارها ضروری است. مدرسان در پایان این فصل درمی‌یابند که چگونه با فناوری‌های نوظهور همگام شوند، و چند ابزار پیشنهادی را نیز خواهند شناخت. از محتوای این کتاب لذت ببرید و شاد باشید از اینکه در مسیر رشد حرفه‌ای و کسب مقام مدرس آنلاین موفق گام برداشته‌اید!

لیزا داوولی

37.assessment

38.essay exams

39.formative assessment: ارزشیابی تکوینی یا «آزمون تشخیصی» (diagnostic testing) شامل دامنه‌ای از روش‌های رسمی و غیررسمی می‌شود که مدرسان با به کارگیری آنها در فرایند یادگیری، شیوه‌های یادگیری و تدریس را به نحوی اصلاح می‌کنند که دانشجو دستاورد بیشتری داشته باشد (ویکی‌پدیا). و.

40.self-assessment

41.peer-assessment

42.comment: اظهار نظر، شرح، توضیح ویژه محیط اینترنت، کامنت